

СЛАСТЬОНЕНКА ПЕТРА ВАСИЛЬОВИЧА,

Конституційне звернення щодо офіційного тлумачення
статті 22 Закону України «Про захист прав споживачів» в контексті
статей 19, 22 Конституції України

Постановою районного суду відмовлено Сластьоненку П.В. у задоволенні позову про визнання протиправним рішення про відмову у наданні субсидії (за подання позову судовий збір не сплачувався, оскільки це дозволяє ст.22 ЗУ «Про захист прав споживачів»).

На вказане рішення було подано апеляційну скаргу, яка залишена без руху ухвалою суду апеляційної інстанції, у зв'язку із несплатою судового збору.

На дану ухвалу було подано касаційну скаргу, яка ухвалою суду касаційної інстанції була повернута (суд фактично оцінив безвідставність касаційної скарги та її повернув – без оплати судового збору – юридичний нонсенс).

Так, суд апеляційної інстанції вказав, що частиною 2 наведеної статті (в редакції Закону України від 22.05.2015 р. № 484-VIII) розмір ставки судового збору за подання апеляційної скарги на рішення адміністративного суду встановлено на рівні 110% ставки, що підлягала сплаті при поданні позовної заяви.

Матеріалами справи підтверджено, що позовна заява була подана (надіслана до суду засобами поштового зв'язку)

Згідно з ч.2 ст.4 Закону України "Про судовий збір" (в редакції, чинній на дату подачі позову) за подання до адміністративного суду позову немайнового характеру ставка судового збору для фізичної особи складає 1% ціни позову, але не менше 0,4 розміру мінімальної заробітної плати та не більше 5 розмірів мінімальної заробітної плати.

Статтею 8 Закону України "Про Державний бюджет України на 2015 рік" встановлено на 2015 рік мінімальну заробітну плату у місячному розмірі з 01 січня 2015 року - грн.

Таким чином розмір судового збору, який підлягав сплаті за подання цієї позовної заяви, становив грн.

Отже, розмір судового збору, який підлягає сплаті за подання апеляційної скарги на постанову районного суду області року по справі №, становить грн.

Посилання позивача на ст.22 Закону України "Про захист прав споживачів" не є підставою для звільнення позивача від сплати судового збору, оскільки Законом України "Про судовий збір" споживачів, які звертаються до суду за захистом своїх прав, не звільнено від сплати судового збору.

При цьому, слід відмітити, що Закони є актами єдиного органу законодавчої влади - Верховної Ради України. Конституція не встановлює пріоритету в застосуванні того чи іншого закону, в тому числі залежно від предмета правового регулювання. Чинним законодавством України не врегульовано питання подолання колізії норм законів, що мають однакову юридичну силу.

Разом з тим, Конституційний Суд України в п.3 мотивувальної частини рішення від 03.10.1997 по справі за № 4-зп (справа про набуття чинності Конституцією України)

значив: Конкретна сфера суспільних відносин не може бути водночас врегульована однопредметними нормативними правовими актами однакової сили, які за змістом суперечать один одному. Звичайною є практика, коли наступний у часі акт містить пряме застереження щодо повного або часткового скасування попереднього. Загальновизнаним є й те, що з прийняттям нового акта, якщо інше не передбачено самим цим актом, автоматично скасовується однопредметний акт, який діяв у часі раніше.

Таким чином, до спірних відносин підлягає застосуванню Закон України "Про судовий збір", який прийнято пізніше, ніж Закон України "Про захист прав споживачів".

Частиною 5 статті 189 КАС України встановлено, що до апеляційної скарги, яка не оформлена відповідно до вимог, встановлених статтею 187 цього Кодексу, застосовуються правила статті 108 цього Кодексу.

У відповідності до приписів пункту 1 частини 3 статті 108 КАС України у разі не усунення вищевказаних недоліків апеляційної скарги остання буде повернута апелянту.

З даною ухвалою незгоден, оскільки закони «Про судовий збір» та «Про захист прав споживачів» не суперечать один одному, а навпаки, доповнюють один одного.

Згідно статті 19 Основного Закону, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Стаття 22 Конституції України визначає, що права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними. Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані.

При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Частини 1, 3 статті 22 Закону України «Про захист прав споживачів» передбачають, що захист прав споживачів, передбачених законодавством, здійснюється судом. Споживачі звільняються від сплати судового збору за позовами, що пов'язані з порушенням їх прав.

Отже, позиція в ухвалі ХААС з якою погодився Вищий адміністративний суд України, що ЗУ «Про судовий збір» скасував (звужив) існуючі права щодо обсягу сплати судового збору споживачам визначених ЗУ «Про захист прав споживачів» є помилковою.

Даної позиції дотримується ВССУ в ухвалах від 23.10.2015 та 22.01.2016 коли застосовував у своїй практиці приписи ЗУ «Про захист прав споживачів», що є підставою для звернення до КСУ.

На підставі викладеного, прошу:

Надати офіційне тлумачення статті 22 Закону України «Про захист прав споживачів» в контексті статей 19, 22 Конституції України, зокрема, роз'яснити :

- Чи є обов'язковими приписи статті 22 Закону України «Про захист прав споживачів» для всіх судів загальної юрисдикції України ?
- Чи звільняються всі споживачі від сплати судового збору за позовами, що пов'язані з порушенням їх прав, при зверненні до судів загальної юрисдикції України ?

Додаток: копія ухвали ХААС ухвали ВАС від 15.12.2015; ухвал ВССУ від 23.10.2015 та від 22.01.2016 із ЄДРСР в мережі Інтернет; витяг законодавства щодо якого подано звернення: 2 примірника звернення із додатками.